

TIEDEBAROMETRI HYLlyTTI UFOT JA TELEPATIAN

SKEPTIKKO-LEHTI on kertonut säännöllisesti Tiedebarometrin tuloksista. Kyseessä on Tieteen tiedotus ry:n kolmen vuoden välein teettämä kysely, joka on vuodesta 2001 kartoittanut suomalaisten suhdetta tieteeseen.

Marraskuussa julkaistu Tiedebarometri 2022 kertoo, että vaihtoehtoisten hoitojen suosion kasvusta on puhuttu Suomessa paljon. Tämä väite ei kuitenkaan ole saanut tukea Tiedebarometrissä, sillä uskomushoitojen suosio on ollut laskussa lähes koko 2000-luvun ajan. ”Nyt suunta näyttää kuitenkin kääntyneen, sillä usko niin kansanparantajiin, homeopatiaan kuin myös luontaislääkkeisiin nousi edellisiin kyselyihin verrattuna.”

Barometrin mukaan syitä muutoksiin on mahdollista etsiä vaikkapa koronapandemiasta, joka nosti vaihtoehtoisia näkemyksiä ja terveysviranomaisten kritiikkiä enemmän julkisuuteen.

Vastaajista 43 prosenttia oli täysin ja jokseenkin samaa mieltä väitteestä ”ns. kansanparantajat omaavat taitoja ja taitoja, joita lääketieteellä ei ole”, kun kolme vuotta aikaisemmin luku oli 34. Kun vuonna 2019 väitteellä ”vaikka homeopatialla ei ole lääketieteen tunnustusta, se on tehokas tapa hoitaa sairauksia” oli 20 prosentin kannatus, tänä vuonna luku oli 24. ”Luontaislääkkeet ovat monissa tapauksissa parempia kuin lääkäreiden määräämät reseptilääkkeet.” Näin ajatteli 21 prosenttia vastaajista, kolme vuotta sitten luku oli 15.

Entä seuraavat väitteet? ”Vaikka lehdissä julkaistavat horoskoopit ovat lähinnä viihdettä, on olemassa myös luotettavia, syvälliseen astrologiseen tietoon perustuvia horoskooppeja. Vaikka ufohavaintoja ei ole todettu tieteen kei-

noin todentamaan, on selvää, että vierailuja ulkoavaruudesta maahan on tapahtunut. Telepatia on todellinen ilmiö, vaikka sitä ei ole voitu tieteen keinoin todentaa.”

Nuo väitteet kuuluivat aikaisempina vuosina Tiedebarometrin osioon ”Kvasi- ja vaihtoehtotieteen asema”, jota enää ei barometrissä löydy. Eli ennen mukana olleet skeptikoita kiinnostaneet väitteet astrologiasta, ufoista ja telepatiasta on dumpattu pois. Tämä on erikoinen ratkaisu, koska esimerkiksi ufokysymyksen voisi kuvitella olevan erityisen ”kuuma” juuri nyt, kun Nasa ja USA:n tiedustelupalvelu ovat osoittaneet vakavaa kiinnostusta tuntemattomien ilmakehäilmiöiden tutkimiseen.

Aikaisempina vuosina Tiedebarometri oli tuhti 125-sivuinen tietopaketti, jossa ansiokkaasti tulkittiin kyselyiden tuloksia, syitä ja seurauksia, mutta nyt sellaisesta voi vain unelmoida. Tiedebarometri 2022 on vain 48-sivuinen väljästi ja värikkäästi taitettu läpyskä, jossa tietoa on aikaisempaan verrattuna tuskin lainkaan. Lisäksi barometriin kuuluu verkossa julkaistu 28-sivuisen lisäaineisto, joka pitää sisällään lähinnä diagrammeja ja taulukoita.

Itse jäin kaipaamaan myös aiemmilta vuosilta tuttuja pohdintoja kvasitieteistä, joiden yhteydessä kolme vuotta sitten mm. kirjoitettiin: ”Paitsi omilla ulostuloillaan näiden ajattelutapojen edustajat saavat julkisuutta mm. Skepsis ry:n vuosittain jakamien Huhuaa-palkintojen muodossa.” Kun kysyin syytä muutokseen, Tieteen ”tiedotus” ei vastannut sähköposteihini. Tiedebarometrin 2022 toteutti nyt ensimmäisen kerran Kantar, joka toimi aineiston kerääjänä ja tulosten peruseroittajana, mutta ei osallistunut sisällön tekemiseen tai sen pohdintaan.

HOMEOPAATIT HUIJASIVAT

”HOMEOPAATTINEN mullistava syöpätutkimus osoittautui manipuloiduksi”, kirjoittivat 23.11. lääketieteen tohtori, professori Juhani Knuuti ja anestesialääkäri Viktor Weisshäupl blogissa juhaniknuuti.wordpress.com. He kertoivat, että The Oncologist -lehdessä julkaistiin vuonna 2020 satunnaistettu, sokkoutettu ja lumekontrolloitu monikeskustutkimus, jossa 150 keuhkosyöpää sairastavaa potilasta satunnaistettiin saamaan homeopaattista tai lumehoitoa normaalin lääketieteellisen hoidon ohessa. Tuloksena oli ”mullistava tutkimusnäyttö” homeopatian vaikutuksesta vaikea-asteiseen syöpään.

Kaikki oli kuitenkin liian hyvää ollakseen totta. Tutkimuksesta löytyi lukuisia tieteellisen käytännön rikkomuksia. Dataa oli manipuloitu. Kuolemansairaiden potilaiden kerrottiin raportoineen huomattavasti korkeammasta elämänlaadusta kuin väestössä keskimäärin. Tästä huolimatta homeopaatit ovat toistuvasti mainostaneet tällä tutkimuksella homeopatian tieteellistä pohjaa ja tehoa myös syöpään.

Hävetkää.

RISTO K. JÄRVINEN